

ESIHISTORIALLISEN KOHTEEN TARKASTUS

Johtotiedot:

Kuntanumero 148 Tunnuslaji 2 Muinaisjäännöksen numero 345Kunta InariAlue PartakkoKohteen nimi Partakkosalmi

Rauhoitusluokka: 1 = Kokonaan I luokassa, 2 = Kokonaan II luokassa, 3 = Luokissa I ja II, 4 = Luokissa I, II ja III, 5 = Luokissa I ja III, ⑥ = Luokissa II ja III, 7 = Kokonaan luokassa III

Peruskartta (nro, nimi, painovuosi) 3842 10 PARTAKKO (1971)x = 7678 34-47 y = 535 96-536 02 z = 118-125 Ala pituus n. 140 m

Kunto: 1 = Koskematon, 2 = Tutkittu osittain, 3 = Tutkittu kokonaan, ④ = Tuhoutunut osittain, 5 = Tuhoutunut kokonaan, 6 = Tutkittu ja tuhoutunut osittain, 7 = Tutkittu ja tuhoutunut kokonaan

Alkuperäisyys: ① = Täysin alkuperäinen, 2 = Entisöity osittain, 3 = Entisöity kokonaan, 4 = Siirretty alkup. paikaltaan

Hoitotarve: 1 = Vaatii entistämistä, 2 = Vaatii kunnostamista tai korjausta, 3 = Vaatii puhdistamista tai esiin kaivamista, 4 = Vaatii tuki- tai suojarakenteita tms., 5 = Vaatii tutkimuksia tuhoutumisen estämiseksi, 6 = Vaatii jatkuvaa hoitoa, ⑦ = Ei vaadi hoitotoimenpiteitä

Hoitotilanne: 1 = Peruskunnostettu, 2 = Tuettu rakentein, 3 = Pidetään puhtaana

Rajaustarkkuus: 1 = Rajattu arvion pohjalta, ② = Rajattu osittaisella koekaivauksella, 3 = Rajattu kokonaan epävarmasti koekaivauksin, 4 = Rajattu kokonaan luotettavin koekaivauksin, ⑤ = Näkyvät rakenteet

Vahvistustapa: 1 = Rajattu vain muinaisjäännösalue, 2 = Rajattu vain suoja-alue, 3 = Rajattu sekä muinaisjäännös- että suoja-alue

Maastomerkitä: 1 = Kuparitaulu, 2 = Kertova taulu, 3 = Paalurajaus ilman taulua, 4 = Paalurajaus ja taulu, 5 = Aitaus ja taulu, 6 = Rakennus ympärillä ja taulu

Tyyppitiedot:

Muinaisjäännöstyyppi esihistoriallinen asuinpaikka, pyyntikuoppia, kodansija

Lukumäärä (esim. röykkiöitä) pyyntikuoppia 4-8 kpl

(Pää)ajoitus _____

Omistustiedot: 0148089300010000

Kunta (3 nro:a) _____ Kylä (3 nro:a) _____ Talo (4 nro:a) _____ Tila(4 nro:a) _____
(Kohde useamman kunnan, kylän jne. alueella - ks. huomautukset)

(Kortteli, tontti, palsta tms.) _____

Tilan ym. nimi valtionmaa

Omistaja, vuokraaja _____

Osoite _____

Puhelin _____

Aiemmat tiedot (verifikaatit, tarkastukset, tutkimukset, mj-luettelot kirjallisuus) 1) Markku Torvinen 1981: tarkastus (Inari 320), 2) Markku Torvinen

1983: kaivaus (Inari 320), 3) Markku Torvinen 1983: inventointi (Inari 345),

4) Timo Pärssinen 1987: koekaivaus (Inari 346)

Aiemmat löydöt (museonumerot) 1) KM 21440:1-2, 2) KM 22219:1-71, 3) KM 22222:1-4

Tarkastusselostus

Liitteet: peruskarttaote, muita liitteitä _____

valokuvat neg. 81130, diat n:o 20788

Tarkastuslöydöt kvartsiittikaavin ja palanutta luuta: KM 25468: 1-4

Tarkastuksen aihe suunnitellun tie- ja siltakohdan uudelleentarkastus

Tarkastaja Aki Arponen

Tarkastuspäivä 17.6.1989 & 24.8.1989

Ympäristö (rakennukset, tiet, vesistöt, sorakuopat ym.; karttaluonnos mikäli muutoksia peruskartasta), Kohde sijaitsee 46 km Inarin kirkolta koilli-

seen, Siuttajoen suun länsirannalla, 70-180 m Partakon entisestä koulusta etelään.

Kohteen kuvaus (huomiot kohteesta, aikaisemmin tutkittu osa, koekuopa jne. Muutokset aikaisemmasta. Nykyinen kunto.) _____

Ks. erilliset selvitykset kohteittain

Maastokuvaus (maaston laatu: pelto, metsä, ranta tms. Muoto: mäki, rinne tms. Maaperä. Kasvillisuus.) _____

Ks. erilliset selvitykset kohteittain

Alueen laajuuden arviointiperuste näkyvät rakenteet ja pintalöydöt

Luokitusehdotus perusteluineen luokka II: esihistoriallinen asuinpaikka, pyyntikuoppia, kodansiija

Ehdotus suoja-alueeksi perusteluineen _____

Havaintomahdollisuudet hyvät: avoin maasto, runsaasti kulumia

Opas _____

Rauhoitustoimenpiteet maastossa (yhteys maanomistajaan, kiireelliset ilmoitukset jne.) _____

Aluetta koskevat maankäyttösuunnitelmat, kiireellisyys

Kohteen 4 yli on suunniteltu ns. Käyräniemen tie ja Partakkosalmen silta

Lähilöytöjä

Perimätieto (kertoja, ikä)

Selostus jätetty

paikka

päiväys

allekirjoitus

Huomautuksia, lisäyksiä 17.6.1989 tarkastusmatkalla oli mukana Tuija

Rankama

Inari 345 Partakko Partakkosalmi

Kohde 1 - kodansija

x = 7678 47

y = 536 01

z = n. 120

Kohde 1 sijaitsee n. 70 m Partakon entisestä koulusta etelään, n. 20 m Siuttajoen rannasta länteen ja n. 1,5 m vedenpinnan yläpuolella. Rannalla on venevalkama, jonka parkkipaikan keskellä kodansija on. Parkkipaikalle tulee tieura lännestä ja paikan yli kulkee puhelinlinja.

Kodansija on hiekkaperäisellä, jonkin verran mäntäikköisellä rantaterassilla, jossa kasvaa koivua ja katajaa. Ajoura ja parkkipaikka ovat tasaiset ja niissä on niukka aluskasvillisuus.

Parkkipaikan keskellä on soikea kuopanne, $3 \times 2 \text{ m}^2$ ja keskeltä 5-10 cm syvä - kuopanteesta ja sen lähiympäristöstä löytyi kvartsiittikaavin, kvartsiesine ja palanutta luuta (KM 25468:1-3).

Paikalla on paljon roskaa.

Inari 345 Partakko Partakkosalmi

Kohde 2 - esihistoriallinen asuinpaikka

x = 7678 40

y = 535 97

z = n. 123

Aikaisemmat tutkimukset: Markku Torvinen 1981: tarkastus (Inari 320 Partakko Siuttajoen suu), KM 21440:1-2; Markku Torvinen 1983: kaivaus (Inari 320 Partakko Siuttajoen suu), KM 22219:1-71

Kohde 2 sijaitsee n. 110 m Partakon entiseltä koululta etelälounaaseen, n. 10 m Siuttajoen rantatörmästä länteen ja n. 5 m vedenpinnan yläpuolella. Paikka on pienen (lento)hiekkaharjanteen päällä, josta maasto laskeutuu jyrkästi jokeen ja loivemmin etelään ja pohjoiseen - länteen päin harjanne jatkuu melko tasaisena. Kaivausalueen lounaiskulman yli menee sähkölinja.

Paikalla kasvaa harvaa männikköä. Harjanne on monin paikoin ilman kasvipeitettä ja vuoden 1983 kaivausalue erottuu erittäin selvästi maastossa; sen yli kulkee tieura, joka tulee lännestä ja laskeutuu kaivauspaikan kohdalla alas etelään.

Kaivauspaikalla ja sen läheisyydessä oli pari pientä kvartsia ja runsaasti palanutta luuta, jota otettiin hiukan talteen (KM 25468:4).

Inari 345 Partakko Partakkosalmi

Kohde 3 - pyyntikuoppia

x = 7678 37

y = 535 97

z = n. 121

Kohde 3 sijaitsee n. 140-160 m Partakon entiseltä koululta etelälounaaseen, 20-30 m Siuttajoen rantatörmästä länsilounaaseen ja n. 3 m vedenpinnan yläpuolella. Kohde sijaitsee leveän U:n muotoisessa pienessä laaksossa, joka kourumaisena kohoaa lounaaseen; laakson koillis-pohjoispuolella on hiekkaharjanne (jonka itäpäässä on kohde 2) ja eteläpuolella tätä korkeampi moreeni-hiekkaharju (jonka itäpäässä on kohde 4). Jokitörmä, joka jatkuvasti syöpyy on erittäin jyrkkä. Em. pohjoispuoleiselta hiekkaharjulta laskeutuu kohteen 2 kautta laakson pohjalle tieura; toinen tieura tulee paikalle lounaasta pitkin "laaksokourua".

Paikalla kasvaa harvaa männikköä. Aluskasvillisuus on tieuran kohdalla olematon, muutoin alueella on kuiva kangaskasvillisuus. Paikka on törkyinen: ympäristössä on autonosia ja kaadettuja puita (jopa yksi autoromu).

Em. pohjoispuoleiselta harjulta laaksoon laskeutuvan tieuran länsipuolella on S-N-suuntainen neljän pyyntikuopan rivi (n. 20 m pitkä). Eteläisin kuoppa on laaksoon lounaasta tulevan tieuran eteläpuolella, muut pohjoispuolella siten, että pohjoisin on kohteen yli menevän puhelinlinjan pohjoispuolella. Kuopat ovat tasavälein, soikeita, vallittomia, n. $2,5 \times 2 \text{ m}^2$ ja matalaksi mautuneita (kuopista toiseksi pohjoisin on syvin: n. 40 cm). Tieura viistää kahta pohjoisinta kuoppaa ja menee osin eteläisempien päältä. Kuopissa on oksia ja roskia.

Pyyntikuopparivin itäpuolella on rivi heikosti erottuvia kuopanteita (4 kpl), jotka lienevät olleet po. pyyntikuoppien edeltäjiä.

Inari 345 Partakko Partakkosalmi

kohde 4 - esihistoriallinen asuinpaikka

x = 7678 34

y = 536 02

z = 118-125

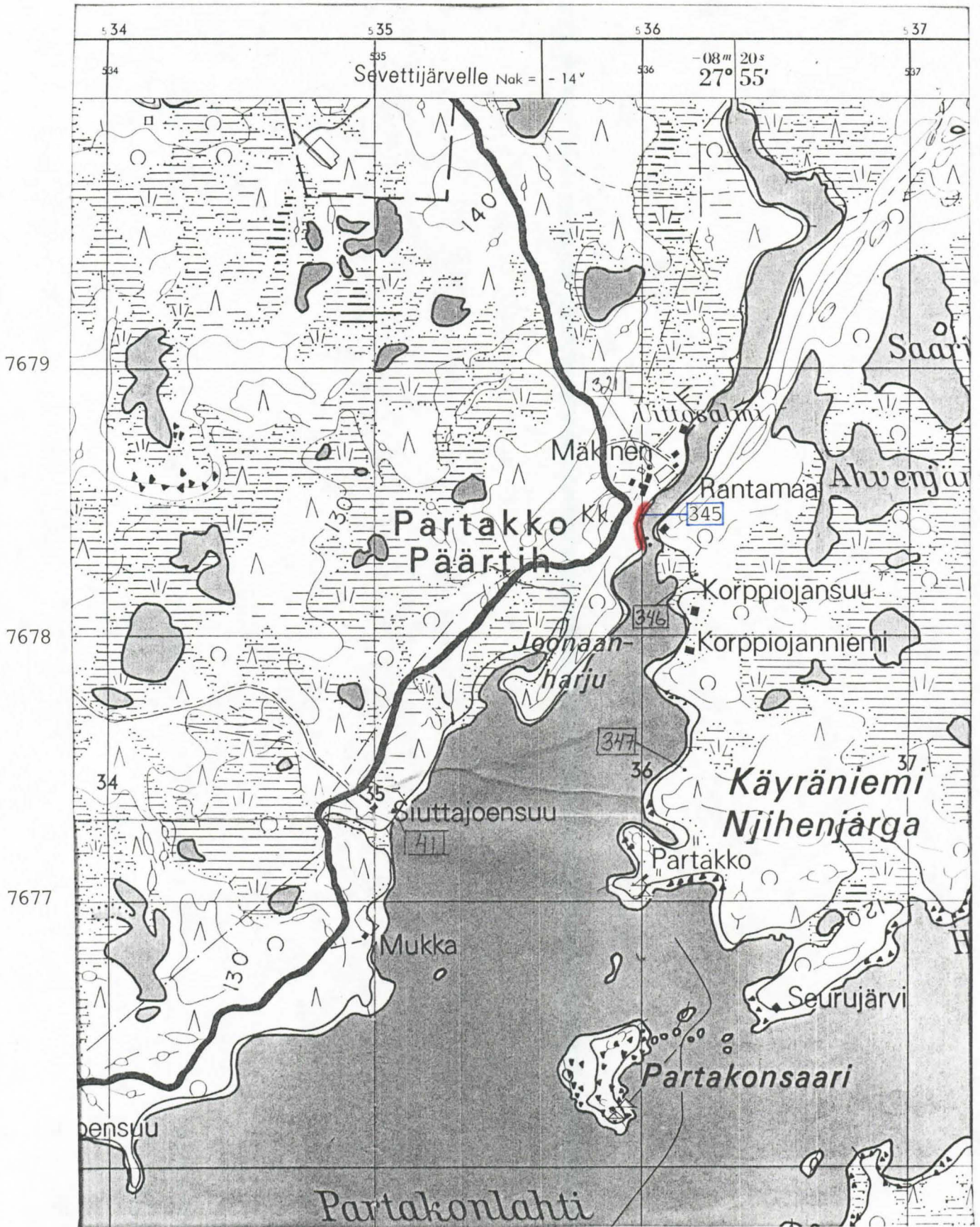
Aikaisemmat tutkimukset: Markku Torvinen 1983: inventointi ja koekaivaus (Inari 345 Partakkosalmi W), KM 22222:1-4; Timo Pärssinen 1987: koekaivaus (ks. Inari 346 Partakko Korppiojan suu, yleiskartta)

Kohde 4 sijaitsee 180-210 m Partakon entiseltä koululta etelään, Siuttajoen suun länsipuolella olevan harjun laella ja sen juurella, jokirannassa. Osa kohteesta on Inarinjärven pinnan tasolla (tai sen alapuolella), osa yli 5 m järvenpinnan yläpuolella. Hiekka- ja moreeniperäisen harjun tömät itään- ja eteläänpäin ovat hyvin jyrkät ja vesi syö niitä jatkuvasti; myös harjun koillispuolella olevaan "laaksoon" on lasku melko jyrkkä. Harju jatkuu Siuttajoen suusta lounaaseen.

Paikalla kasvaa harvaa männikköä ja aluskasvillisuus on puolukka-variksenmarjatyyppejä. Harjun itäisin pää on kasvipeitteetöntä lentohietikkoa. Harjun laella on tehty melko paljon eri kokoisia koekuoppia (tod.näk. tienrakennusta varten). Harjun tömät itään ja etelään ovat avoimet. Kaiken kaikkiaan harjun itäpää on melko tuhoutunut ja tuhoutuu hitaasti itseksensä.

Torvisen vuoden 1983 koekaivauksissa löydettiin kaikkiaan 60:sta alueella tehdystä koekuopasta vain kolmesta palanutta luuta (n. 40 m harjun itäkärjestä länteen). Huolimatta useista mineraalimaapaljastumista ei nyt tehdyssä tarkastuksessa löydetty kuin yksi pala palanutta luuta (samasta kohtaa kuin vuonna 1983). Vedessä - kohdassa, jossa Torvinen havaitsi liesikiveyksen ja poimi joitakin löydöksiä - ei tarkastuksessa näkynyt mitään asuinpaikkaan viittaavaa. Asuinpaikka lienee täysin tuhoutunut.

Ote peruskartasta 3842 10 PARTAKKO (1971)

Inari 345 Partakko Partakkosalmi

Kohde 1 - kodansija. Kuvan keskellä⁸¹¹³¹
auton kääntö- ja parkki paikka, jonka
keskellä on soikea järvenne. Oikealla
Siuttajoki. SW:stä.

Kohde 3 - pyyntikuoppia. Kuoppari⁸¹¹³⁰
alkaa kuvan vasemmasta reunasta ja etenee
tästä viistosti ylöspäin. Toinen - ei erottuva
-kuoppari on tästä oikealle. Oikealla
Siuttajoki. S:stä.